

▶ Uusimaa
2/2005

PK-YRITYYSBAROMETRI

 Uudenmaan Yrittäjät
- Nylands Företagare

 FINNVERA

Esipuhe

Suomen Yrittäjät ja Finnvera Oyj tekevät yhteistyössä pientä ja keskisuurta yritystoimintaa ja sen kehitystä kuvaavaa Pk-yritysbarometriä kaksi kertaa vuodessa valtakunnallisena raporttina ja alueellisina raporteina. Valtakunnallisessa raportissa tuloksia käsitellään teollisuuteen, rakentamiseen, kauppaan ja palveluihin jaoteltuna.

Syksyn 2005 Pk-yritysbarometri perustuu noin 3400 pk-yrityksen vastauksiin ja heijastaa siten kattavasti pk-yritysten käsityksiä yritysten kehitysnäkymistä ja toimintaan vaikuttavista tekijöistä. Barometrin ennustekyky on ollut varsin hyvä.

Tässä syksyn 2005 alueellisessa raportissa tarkastellaan pk-yritysten suhdanneodotuksia lähimmän vuoden aikana, yrityksen kehittämistarpeita ja elinkeinoilmastoa. Lisäksi tarkastellaan yritysten rahoitustarpeisiin vaikuttavia tekijöitä, kuten investointeja, yritysten kasvuhakuisuutta, odotettavissa olevia omistusjärjestelyjä ja maksuhäiriöitä.

Helsingissä 13.10.2005

Jussi Järventaus
toimitusjohtaja
Suomen Yrittäjät ry

Pauli Heikkilä
toimitusjohtaja
Finnvera Oyj

SISÄLTÖ

TIIVISTELMÄ	2
JOHDANTO.....	3
AINEISTO.....	4
TUTKIMUSTULOKSET	6
1 Uudenmaan ja koko maan yritykset	6
2 Yritykset ja työllisyys.....	7
3 Pk-yritysten suhdannenäkymät	8
3.1 Yleiset suhdannenäkymät	8
3.2 Suhdannenäkymät osatekijöittäin.....	9
4 Pk-yritysten kehittämistarpeet	10
5 Pk-yritysten kehittämisen pahimmat esteet	11
6 Pk-yritysten työllistämisen esteet	13
7 Elinkeinoilmasto	14
8 Pk-yritysten kasvuhakuisuus	16
9 Sukupolven- tai omistajanvaihdokset	17
10 Pk-yritysten investoinnit.....	18
11 Pk-yritysten rahoitus	19
12 Pk-yritysten verkostoituminen.....	22

Finnveran yhteystiedot

Suomen Yrittäjien yhteystiedot

TIIVISTELMÄ

Pk-yritykset Uudellamaalla ja koko maassa odottavat suhdanteiden paranevan lähimmän vuoden aikana oman yrityksen kannalta. Uudellamaalla toimivista pk-yrityksistä kaksi viidestä ennakoi suhdannenäkymien paranevan. Alueen yrityksistä kuusi prosenttia ennakoi suhdanteiden heikkenevän lähimmän vuoden aikana. Alueen pk-yritysten yleiset suhdannenäkymät ovat samaa tasoa kuin koko maan pk-yrityksillä keskimäärin. Kevään tilanteeseen verrattuna ovat Uudellamaalla toimivien pk-yritysten suhdannenäkymät lähimmän vuoden aikana heikentyneet ja ovat nyt lähes samaa tasoa kuin vuosi sitten syksyllä 2004.

Koko maan ja Uudenmaan pk-yritysten suhdannenäkymät ovat seuraavan vuoden kuluttua kaikkien osatekijöiden suhteen positiivisia. Investointien arvon ja tuotekehityspanostusten osalta suhdannenäkymät ovat Uudellamaalla jonkin verran paremmat kuin koko maan pk-yrityksillä keskimäärin. Liikevaihdon, viennin arvon ja yrityksen vakavaraisuuden osalta koko maan suhdannenäkymät ovat sen sijaan Uudenmaan pk-yritysten suhdannenäkymiä paremmat. Tuotantokustannusten kasvua ennakoi saldoluvin mukaan lähes yhtä suuri osuus Uudenmaan kuin koko maan pk-yrityksistä. Henkilökunnan määrän suhdannenäkymät ovat Uudellamaalla hieman paremmat kuin keväällä 2005 ja ovat nyt lähes samalla tasolla kuin syksyllä 2004.

Uudellamaalla pk-yritysten kehittämisen pahimpia esteitä ovat kireä kilpailutilanne, resurssitekijät, kuten ammattitaitoisen työvoiman saatavuus sekä muut resurssitekijät ja yleinen suhdanne- ja maailmantilanne. Alueen pk-yritykset kokevat kilpailutilanteeseen ja resurssitekijöihin liittyvät tekijät suuremmiksi yrityksen kehittämisen esteiksi kuin koko maan pk-yritykset keskimäärin. Rahoitukseen liittyvät tekijät ovat kehittämisen pahimpana esteenä viidellä prosentilla Uudenmaan pk-yrityksistä. Rahoituksen saatavuus on pahimpana esteenä yhdellä prosentilla ja vakuuksien puute kolmella prosentilla alueen pk-yrityksistä. Yksikään alueen yritys ei pitänyt rahoituksen hintaa kehittämisen esteenä. Uudellamaalla toimivat pk-yritykset kokevat rahoituksen olevan lähes samankaltainen kehittämisen este kuin koko maan pk-yritykset keskimäärin.

Koko maan pk-yritykset ilmoittavat investoivansa kaikkiaan 11,9 prosenttia ja Uudenmaan pk-yritykset 10,6 prosenttia liikevaihdostaan seuraavan 12 kuukauden aikana. Eniten alueen pk-yritykset aikovat investoida koneisiin ja laitteisiin, joihin Uudellamaalla toimivat pk-yritykset aikovat investoida enemmän kuin koko maassa keskimäärin. Rakennuksiin alueella sen sijaan aiotaan investoida vähemmän kuin muualla maassa.

Uudellamaalla toimivista pk-yrityksistä joka kolmas on ottanut ulkopuolista rahoitusta kuluneen 12 kuukauden aikana. Koko maan pk-yrityksistä ulkopuolista rahoitusta on hankkinut lähes joka kolmas yritys. Useimmiten alueen yritykset ovat hankkineet ulkopuolista rahoitusta kone- ja laiteinvestointeihin ja käyttöpääomaksi. Alueen pk-yritykset ovat hankkineet ulkoista rahoitusta rakennusinvestointeihin enemmän kuin koko maan pk-yritykset keskimäärin. Muualla maassa ollaan sen sijaan hankittu ulkoista rahoitusta enemmän kehittämishankkeisiin. Alueen pk-yritykset ovat hankkineet ulkoisen rahoituksen useimmiten pankista (77%).

Alueella toimivista pk-yrityksistä 12 prosenttia tarvitsee ulkopuolista rahoitusta yrityksen kasvua varten. Koko maassa vastaava luku on 15 prosenttia. Kasvun rahoitusta Uudenmaan pk-yritykset aikovat hankkia muun muassa pankista (64 %) ja Finnverasta (17 %). Kasvua varten ulkopuolisen rahoituksen hankkimista suunnittelevista pk-yrityksistä hankaluuksia tai vaikeuksia rahoituksen järjestämissä odottaa kuudes alueella ja koko maassa toimiva pk-yritys.

JOHDANTO

Tässä pk-yritysten suhdannenäkymiä käsittelevässä tutkimuksessa on selvitetty suomalaisten pk-yritysten (alle 250 henkeä työllistävien yritysten) mielikuvia yleisestä ja oman yrityksen taloudellisesta kehityksestä. Tutkimuksen on tehnyt Tietoykkönen Oy Suomen Yrittäjien ja Finnvera Oyj:n toimeksiannosta elokuussa 2005.

Tutkimuksen kohderyhmänä ovat suomalaiset pk-yritykset. Otantalähteenä on käytetty Helsinki Media Oy:n ja Tilastokeskuksen ylläpitämiä yritysrekistereitä, joista otanta on tehty kiintiöidyllä satunnaisotannalla. Otoksessa on kiintiöity yritysten toimiala ja sijainti. Otoskoko on 3402 kohderyhmän vaatimukset täyttävää yritystä.

Tutkimusaineisto on kerätty henkilökohtaisin haastatteluin 25.7.-1.9.2005. Haastattelut on tehty puhelimitse tietokoneohjattua puhelinhaastattelujärjestelmää käyttäen. Haastattelutyön ovat tehneet Tietoykkönen Oy:n erityisesti tehtäväänsä koulutetut tutkimushaastattelijat. Raportin luvussa 'Aineisto' on esitetty taustatietojakaumat haastatelluista yrityksistä Uudenmaan osalta (pl. Helsinki ja Pääkaupunkiseutu).

Tutkimusprojektista ovat vastanneet Tietoykkösessä toimitusjohtaja Lasse Luoma, Suomen Yrittäjissä pääekonomisti Jarkko Soikkeli ja Finnvera Oyj:ssä apulaisjohtaja Tuomo Holopainen.

- 1) Raportin alueelliset viittaukset tarkoittavat pääsääntöisesti sivulla 5 olevan kartan mukaista aluejakoa. Joissain raporteissa on lisäksi käytetty Suomen Yrittäjien aluejakoa (Helsinki, Pääkaupunkiseutu ja Keski-Pohjanmaa).
- 2) Aikasarjoissa ja kuvioissa olevat luvut ovat vuoden 1999 syksyyn asti koko Uudenmaan alueen lukuja (Helsinki, Pääkaupunkiseutu ja Uusimaa).
- 3) Tutkimustuloksissa esiintyy muutamissa kohdissa käsite 'saldoluku'. Se kuvaa kyseisten kysymysten kohdalla positiivisista ja negatiivisista vastauksista laskettua prosenttilukujen erotusta.
Esimerkiksi: Pk-yritysten yleiset suhdannenäkymät seuraavan vuoden aikana paranee 39%, huononee 9% $\Rightarrow$ saldoluku = + 30%

AINEISTO

Seuraavassa taulukossa on esitetty painottamattomat taustatietojakaumat haastatelluista yrityksistä. Tutkimustuloksissa aineisto on painotettu vastaamaan yritysten todellista toimiala- ja aluejakaumaa. Painotettua otoskokoa käytetään laskentaperusteena, koska tällöin otoksen perusteella lasketut tulokset voidaan yleistää koskemaan koko tutkimuskohteena olevaa pk-sektoria.

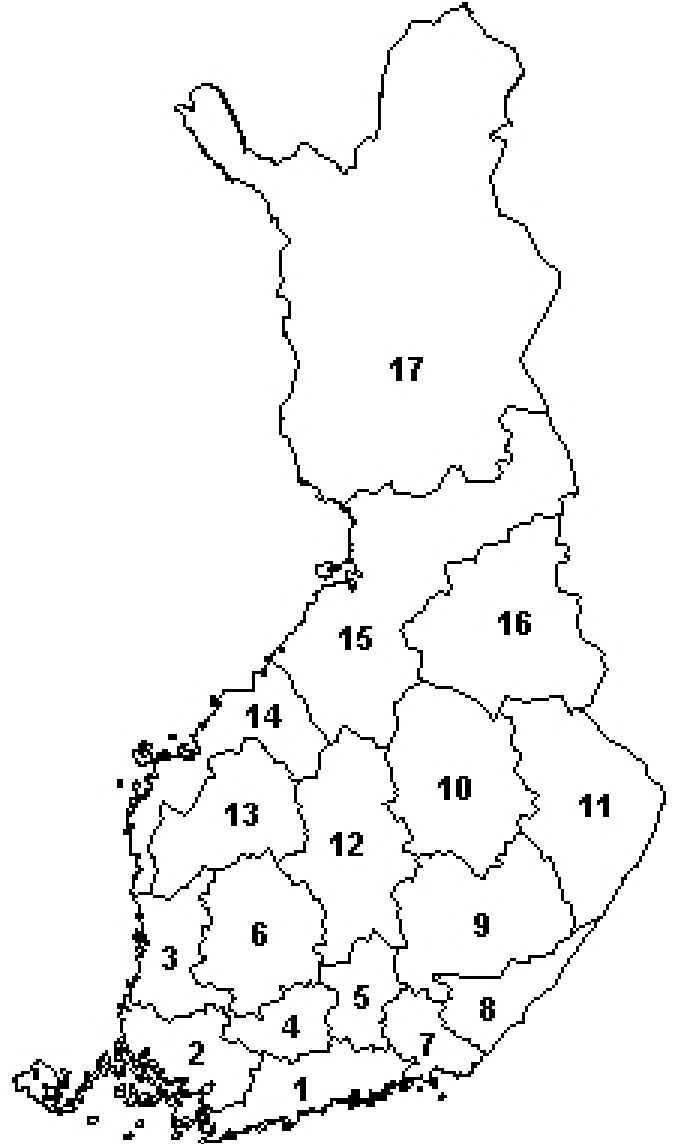
TAUSTATIETOJA ALUEELTA HAASTATELLUISTA YRITYKSISTÄ:

PK-YRITYSBAROMETRI 2/2005
- Aineiston rakenne -

		n=	%
ALUE	UUSIMAA	328	100%
UUSIMAA	Länsi-Uusimaa	101	31%
	Keski-Uusimaa	150	46%
	Itä-Uusimaa	77	23%
PÄÄTOIMIALA	Teollisuus (TOL: 15-37)	52	16%
	Rakentaminen (TOL: 45)	61	19%
	Kauppa (TOL: 50-52)	97	30%
	Palvelut (TOL: 55,60-63,70-74,92-93)	118	36%
HENKILÖKUNNAN MÄÄRÄ	Alle 5 henkilöä	204	62%
	5 - 9 henkilöä	63	19%
	10 - 19 henkilöä	31	9%
	20 - 49 henkilöä	22	7%
	50 + henkilöä	8	2%
LIIKEVAIHTO VUONNA 2004	Alle 0,20 milj. euroa	94	29%
	0,20 - 0,49 milj. euroa	78	24%
	0,50 - 1,49 milj. euroa	65	20%
	1,50 + milj. euroa	49	15%
	Ei vastausta	42	13%
YRITYKSEN KASVUHAKUISUUS	Voimakkaasti kasvuhakuinen	15	5%
	Kasvaa mahdollisuuksien mukaan	155	47%
	Pyrkii säilyttämään asemansa	83	25%
	Ei kasvutavoitteita	75	23%
YRITYKSELLÄ VIENTITOIMINTAA	Ei	268	82%
	Kyllä	60	18%
YRITYKSEN PERUSTAMISVUOSI	- 1995	226	69%
	1996 - 2000	51	16%
	2001 - 2005	51	16%
VASTAAJAN ASEMA	Yrittäjä	218	66%
	Palkattu toimitusjohtaja	87	27%
	Muut	23	7%

PK-YRITYSBAROMETRIN ALUEJAKO

1. **Uusimaa, erilliset raportit:**
  - Helsinki
  - Pääkaupunkiseutu (pl. Helsinki)
  - Uusimaa (pl. Helsinki ja Pääkaupunkiseutu)
2. **Varsinais-Suomi**
3. **Satakunta**
4. **Kanta-Häme**
5. **Päijät-Häme**
6. **Pirkanmaa**
7. **Kymenlaakso**
8. **Etelä-Karjala**
9. **Etelä-Savo**
10. **Pohjois-Savo**
11. **Pohjois-Karjala**
12. **Keski-Suomi**
13. **Etelä-Pohjanmaa**
14. **Pohjanmaa**
15. **Pohjois-Pohjanmaa**
16. **Kainuu**
17. **Lappi**

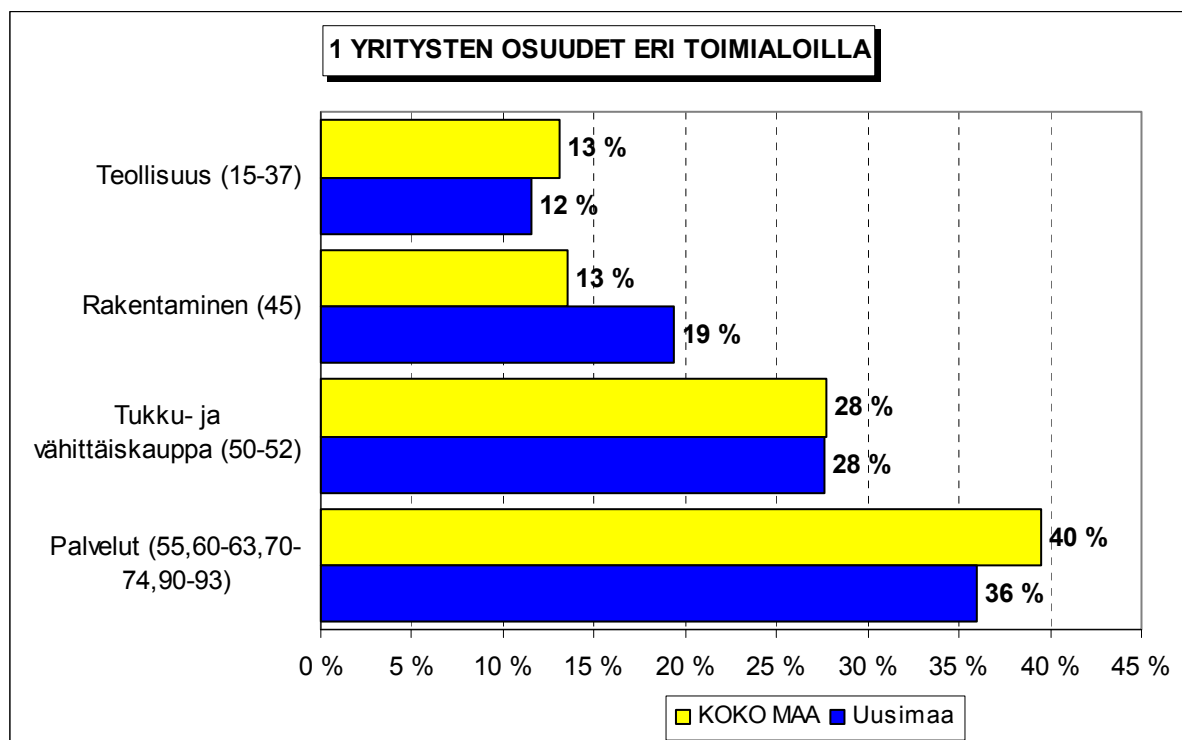
Lisäksi Suomen Yrittäjien Keski-Pohjanmaan alueelle oma raportti

TUTKIMUSTULOKSET

1 Uudenmaan ja koko maan yritykset

Suomessa oli vuonna 2003 noin 228400 yritystä¹. Näistä yrityksistä 20100 toimi Uudellamaalla. Uudellamaalla² on palvelualojen yrityksiä suhteellisesti vähemmän ja rakennusalan yrityksiä suhteellisesti enemmän kuin koko maassa keskimäärin. Teollisuuden sekä tukku- ja vähittäiskaupan alalla toimivien yritysten suhteelliset osuudet ovat Uudellamaalla lähellä koko maan suhteellisia osuuksia.

Toimialan nimen jäljessä on sulussa Tilastokeskuksen toimialaluokituksen (TOL 2002) mukainen toimialanumero.

¹ Lähde: Tilastokeskus, Yritys- ja toimipaikkarekisteri. Yritysmäärä on arvioitu Tilastokeskuksen alueellisten toimipaikkatietojen perusteella. Alueen yritysmääränä on käytetty lukua, joka on saatu kertomalla alueen toimipaikkojen määrä koko maan yritysten lukumäärän ja toimipaikkojen lukumäärän suhteella.

² Lähde: Helsinki Media Oy:n yritysrekisteri.

2 Yritykset ja työllisyys

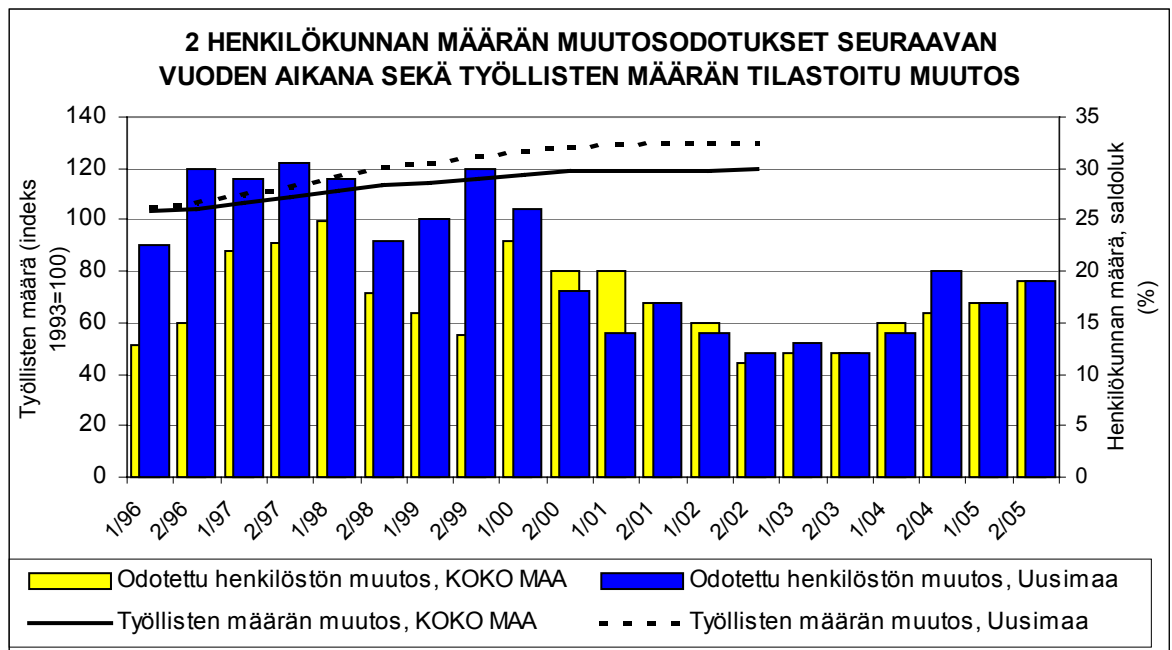
Uudellamaalla toimivissa yksityisen sektorin yrityksissä ja yhteisöissä työskenteli vuonna 2002 noin 90700 työntekijää³. Työttömyysaste oli Tilastokeskuksen työvoimatiedustelun (4. neljännes, 2004) mukaan koko maassa 7,9 % ja koko Uudellamaalla 5,9 %.

Taulukko 2: Pk-yritysten suhdannenäkymät henkilökunnan määrän osalta seuraavan vuoden kuluttua.

	Suurempi %	Yhtä suuri %	Pienempi %	Saldoluku %
KOKO MAA	23	73	4	19
Uusimaa	20	79	1	19

Uudellamaalla toimivat pk-yritykset odottavat edelleen työllisyyden paranevan seuraavan vuoden aikana ja henkilökunnan määrän suhdannenäkymiä kuvaava saldoluku on alueella yhtä suuri kuin koko maassa keskimäärin. Henkilökunnan määrän suhdannenäkymät ovat Uudellamaalla hieman paremmat kuin keväällä 2005 ja ovat nyt lähes samalla tasolla kuin syksyllä 2004 (saldoluku +20%). Koko maassa ovat henkilökunnan määrän suhdannenäkymät hieman paremmat kuin edellisessä kyselyssä, sillä keväällä 2005 henkilökunnan määrän saldoluku oli koko maassa +17%.

Seuraavassa kuviossa on verrattu Uudenmaan työllisten määrää (indeksi 1993=100) ja Uudenmaan pk-yritysten henkilökunnan määrän suhdannenäkymiä seuraavan vuoden aikana⁴. Tuorein käytettävissä oleva tieto on Tilastokeskuksen työssäkäyntitilastosta vuodelta 2002.

³ Lähde: Tilastokeskus, Työssäkäyntitilasto

⁴ Kysymysmuoto muuttui 1/2000. Tätä aiemmin kysyttiin suhdannenäkymät seuraavan puolen vuoden aikana. Kuvioon on laskettu henkilökunnan suhdannenäkymien saldoluviut jaksoilta 1/96-2/99 kahden jakson keskiarvona. Koko maan henkilökunnan määrän suhdannenäkymien saldoluviut jaksoilta 1/94-2/99 ovat Suomen Yrittäjien Yrittäjäbarometrissa.

3 Pk-yritysten suhdannenäkymät

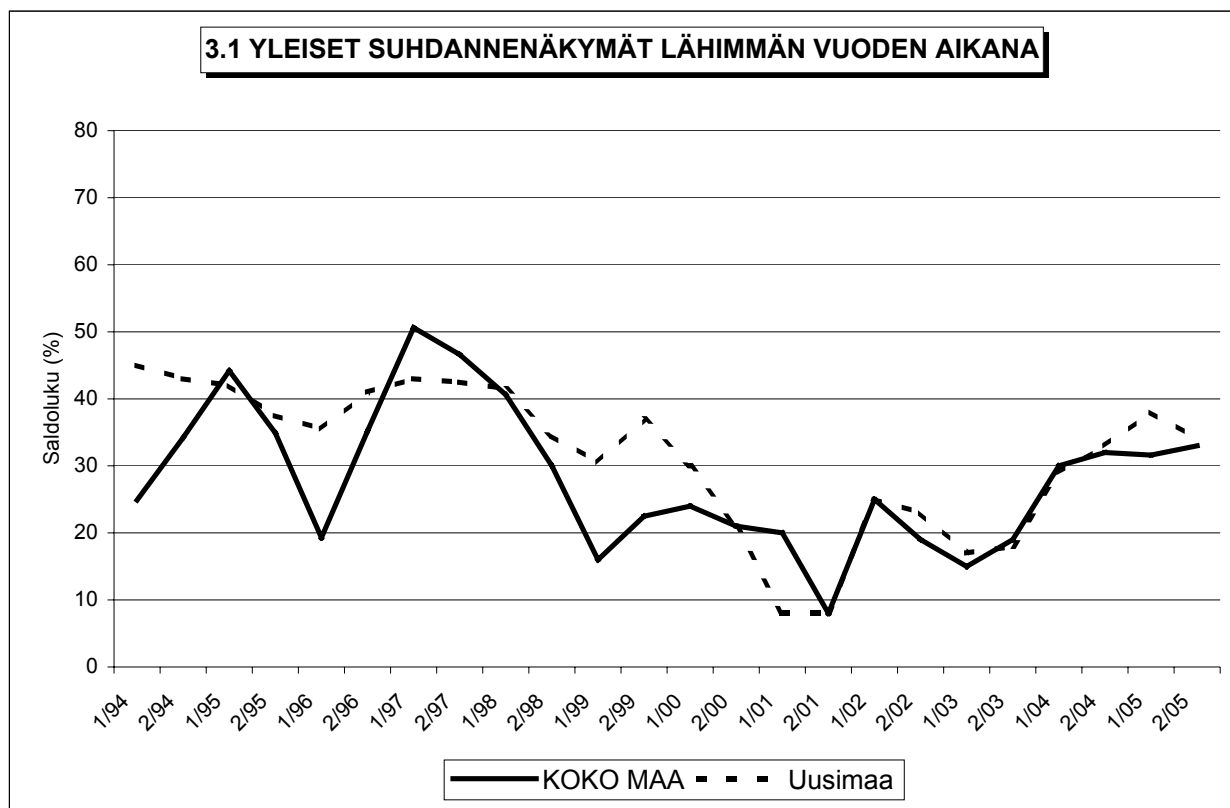
3.1 Yleiset suhdannenäkymät

Taulukko 3.1: Pk-yritysten suhdannenäkymät oman yrityksen kannalta lähimmän vuoden aikana.

	Paranee %	Pysyy ennallaan %	Huononee %	Saldoluku %
KOKO MAA	40	53	7	33
Uusimaa	40	54	6	34

Pk-yritykset Uudellamaalla ja koko maassa odottavat suhdanteiden paranevan lähimmän vuoden aikana oman yrityksen kannalta. Uudellamaalla toimivista pk-yrityksistä kaksi viidestä ennakoivat suhdannenäkymien paranevan. Alueen yrityksistä kuusi prosenttia ennakoivat suhdanteiden heikkenevän lähimmän vuoden aikana. Uudenmaan pk-yritysten yleiset suhdannenäkymät ovat samaa tasoa kuin koko maan pk-yrityksillä keskimäärin.

Seuraavasta kuviosta nähdään pk-yritysten yleisten suhdannenäkymien kehitys tutkimusjaksosta 1/94 lähtien. Kevään tilanteeseen verrattuna ovat Uudellamaalla toimivien pk-yritysten suhdannenäkymät lähimmän vuoden aikana heikentyneet ja ovat nyt lähes samaa tasoa kuin vuosi sitten syksyllä 2004.

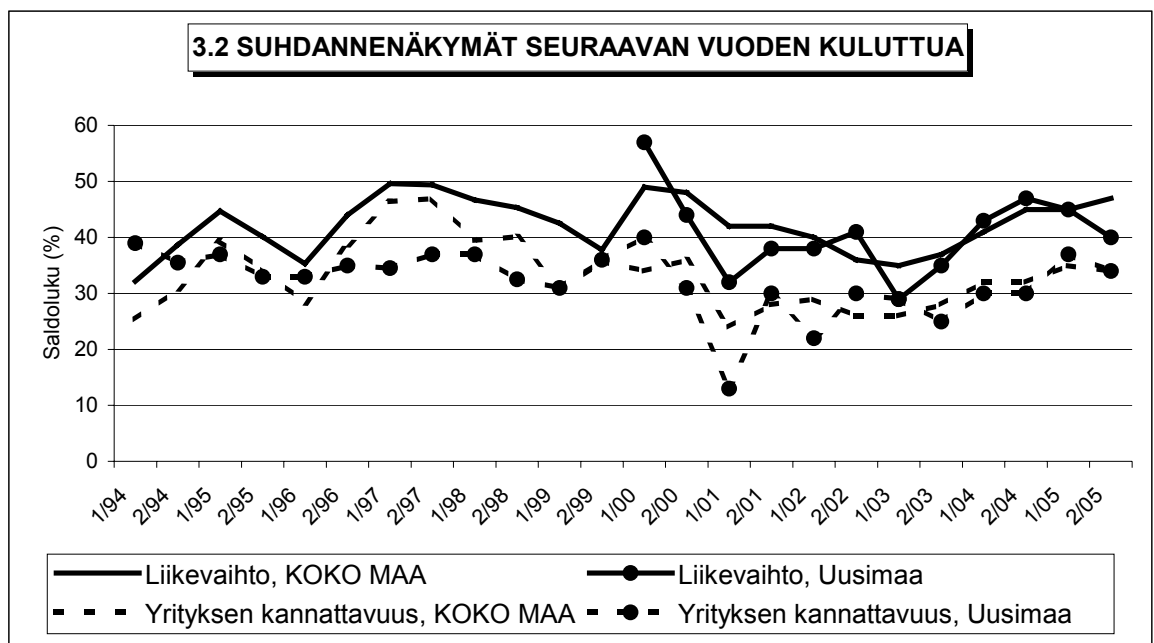
3.2 Suhdannenäkymät osatekijöittäin

Taulukko 3.2: Pk-yritysten suhdannenäkymät osatekijöittäin seuraavan vuoden kuluttua.

	Liikevaihto	Investointien arvo	Tuotekehityspanostukset	Viennin arvo	Tuonnin arvo	Tuotantokustannukset	Yrityksen kannattavuus	Vakavaraisuus
KOKO MAA								
Suurempi	55	23	24	10	11	41	42	41
Yhtä suuri	37	66	73	89	88	53	49	56
Pienempi	8	10	3	1	1	6	8	3
Saldoluku (%)	47	13	21	9	10	35	34	38
Uusimaa								
Suurempi	49	24	24	7	10	40	41	34
Yhtä suuri	42	69	75	93	89	54	52	64
Pienempi	9	7	1	1	1	6	7	2
Saldoluku (%)	40	17	23	6	9	34	34	32

Koko maan ja Uudenmaan pk-yritysten suhdannenäkymät ovat seuraavan vuoden kuluttua kaikkien osatekijöiden suhteen positiivisia. Investointien arvon ja tuotekehityspanostusten osalta suhdannenäkymät ovat Uudellamaalla jonkin verran paremmat kuin koko maan pk-yrityksillä keskimäärin. Liikevaihdon, viennin arvon ja yrityksen vakavaraisuuden osalta koko maan suhdannenäkymät ovat sen sijaan Uudenmaan pk-yritysten suhdannenäkymiä paremmat. Tuotantokustannusten kasvua ennakoitiin saldoluvun mukaan lähes yhtä suuri osuus Uudenmaan kuin koko maan pk-yrityksistä.

Seuraavasta kuvioista nähdään pk-yritysten liikevaihdon ja yrityksen kannattavuuden suhdannenäkymien⁵ kehitys jaksosta 1/94 lähtien. Liikevaihdon ja yrityksen kannattavuuden osalta suhdannenäkymät ovat Uudellamaalla heikommät kuin keväällä 2005.

⁵ Kysymysmuoto muuttui 1/2000. Tätä aiemmin kysyttiin suhdannenäkymät seuraavan puolen vuoden aikana. Kuvioon on laskettu alueen osalta yritysten kannattavuuden saldoluvut jaksoilta 1/94-2/99 kahden seuraavan jakson keskiarvona. Koko maata kuvaavat saldoluvut jaksoilta 1/94-2/99 ovat Suomen Yrittäjien Yrittäjäbarometrista.

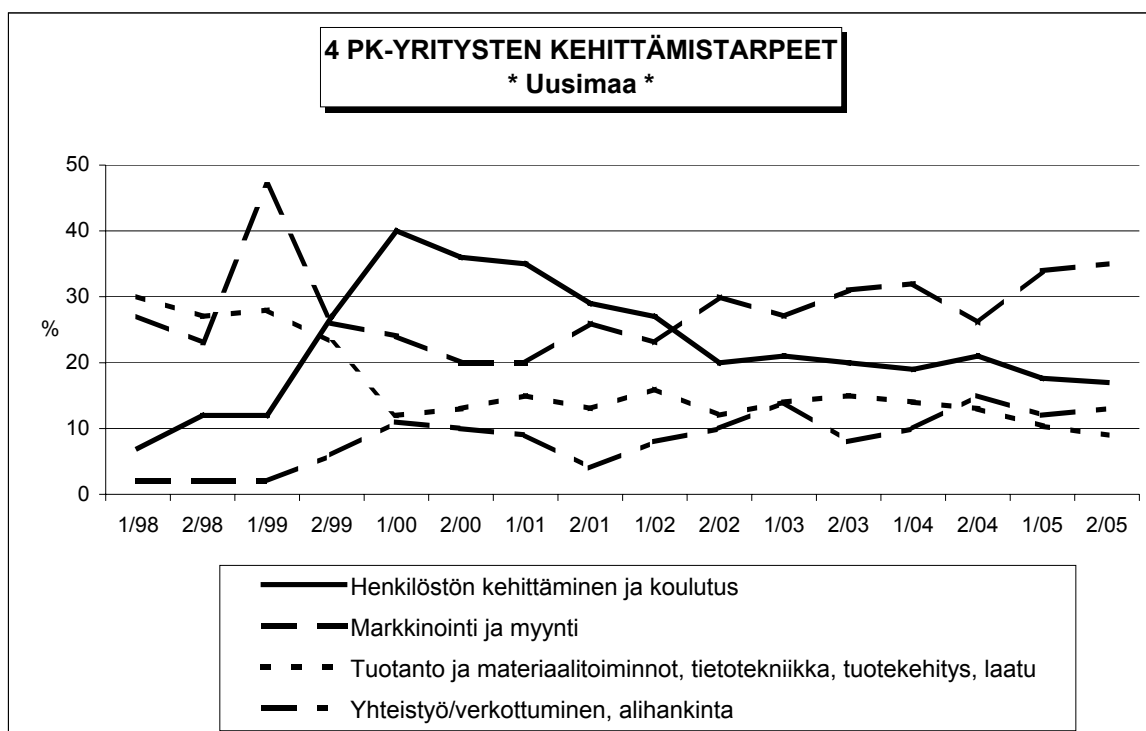
4 Pk-yritysten kehittämistarpeet

Taulukko 4: Pk-yrityksillä eniten kehittämistarvetta tällä hetkellä.

	KOKO MAA %	Uusimaa %
Johtaminen	5	6
Henkilöstön kehittäminen ja koulutus	17	17
Markkinointi ja myynti	36	35
Vienti ja kansainvälistyminen	2	2
Rahoitus, talous ja laskentatoimi	4	3
Tuotanto ja materiaalitoiminnot, tietotekniikka, tuotekehitys, laatu	12	9
Yhteistyö/verkottuminen, alihankinta	12	13
Ympäristö- ja muiden säädösvaatimusten ottaminen huomioon toiminnassa	2	2
Muu	1	0
Ei kehittämistarvetta/ Ei osaa sanoa	9	13

Uudenmaan pk-yrityksissä koetaan olevan eniten kehittämistarvetta markkinoinnissa ja myynnissä ja toiseksi eniten henkilöstön kehittämisessä ja koulutuksessa. Koko maan ja Uudellamaalla toimivien pk-yritysten kehittämistarpeet ovat hyvin samankaltaisia.

Uudenmaan pk-yritysten kehittämistarpeet ovat hyvin samankaltaisia kuin keväällä 2005.

5 Pk-yritysten kehittämisen pahimmat esteet

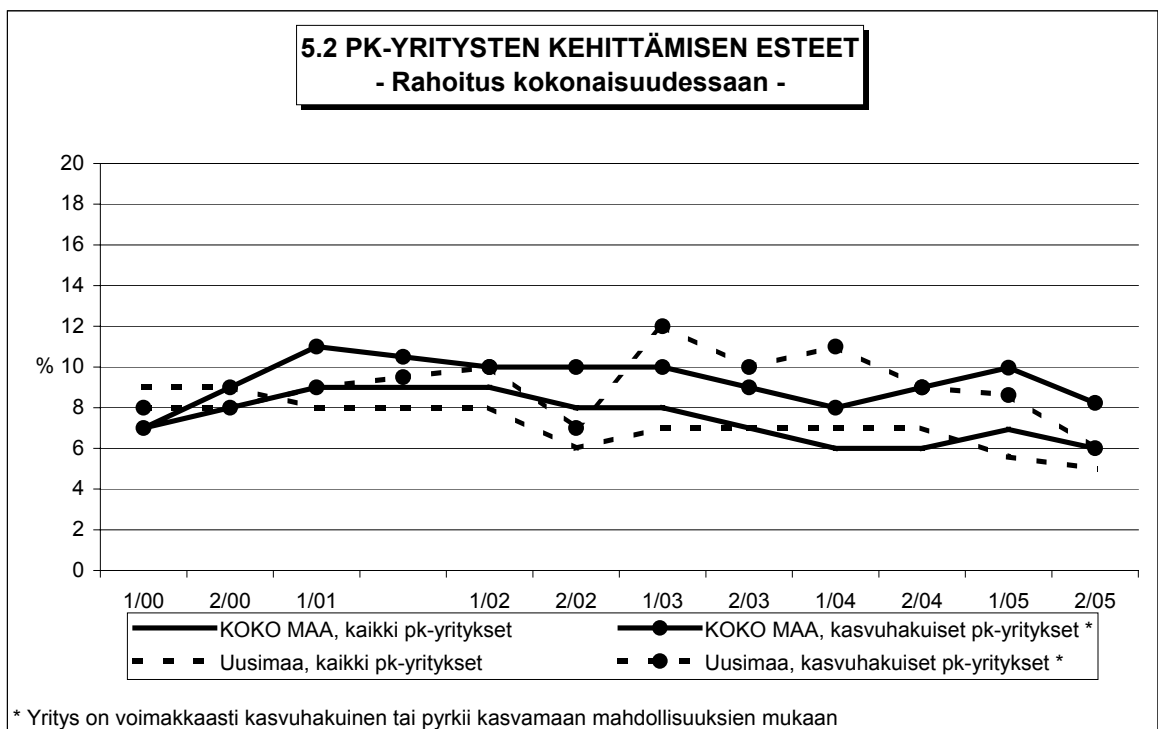
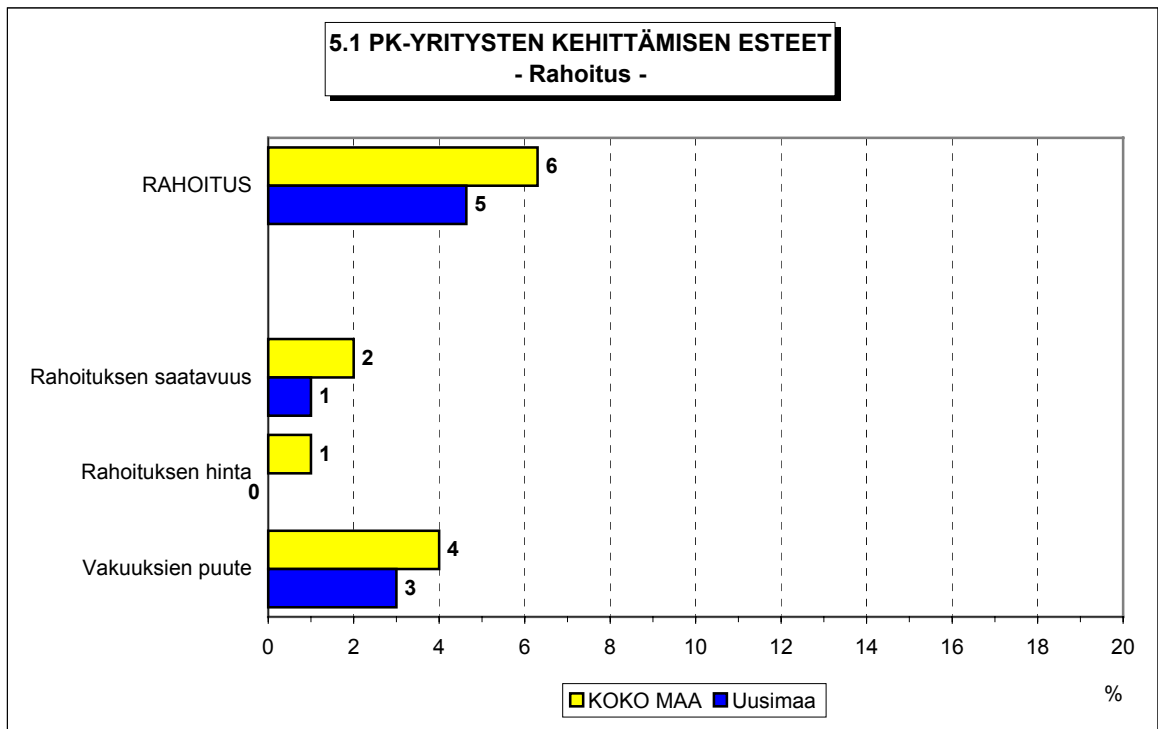
Taulukko 5: Pk-yritysten kehittämisen pahimmat esteet.

	KOKO MAA %	Uusimaa %
YRITYSTOIMINNAN SÄÄTELY	5	3
byrokrazia	3	1
työlainsäädäntö	0	0
työehtosopimukset	0	0
muu sääntely	1	1
KUSTANNUSTASO	12	11
verotus	2	3
palkkataso	2	1
työn sivukulut	4	4
muut tuotantokustannukset	3	4
KILPAILUTILANNE	25	27
kireä kilpailutilanne	17	21
markkinoiden liiallinen keskittyminen	2	1
julkisen sektorin elinkeinotoiminta	0	0
markkinoita vääristävät tuet	1	0
harmaa talous, konkurssit jne.	1	2
kysynnän riittämättömyys	3	2
RAHOITUS	6	5
rahoituksen saatavuus	2	1
rahoituksen hinta	1	0
vakuuksien puute	4	3
RESURSSITEKIJÄT	17	20
ammattitaitoisen työvoiman saatavuus	9	11
alihankkijoiden/osatoimittajien saatavuus	1	1
toimitilat	1	1
koneet ja laitteet	0	0
muut resurssitekijät, esim. raaka-aineet	6	7
YLEINEN SUHDANNE-/MAAILMANTILANNE	18	14
MUUT TEKIJÄT	6	7
EI OSAA SANOA	10	13

Uudellamaalla pk-yritysten kehittämisen pahimpia esteitä ovat kireä kilpailutilanne, resurssitekijät, kuten ammattitaitoisen työvoiman saatavuus sekä muut resurssitekijät ja yleinen suhdanne- ja maailmantilanne. Alueen pk-yritykset kokevat kilpailutilanteeseen ja resurssitekijöihin liittyvät tekijät suuremmiksi yrityksen kehittämisen esteiksi kuin koko maan pk-yritykset keskimäärin.

Rahoitukseen liittyvät tekijät ovat kehittämisen pahimpana esteenä viidellä prosentilla Uudenmaan pk-yrityksistä. Rahoituksen saatavuus on pahimpana esteenä yhdellä prosentilla ja vakuuksien puute kolmella prosentilla alueen pk-yrityksistä. Yksikään alueen yritys ei pitänyt rahoituksen hintaa kehittämisen esteenä. Uudellamaalla toimivat pk-yritykset kokevat rahoituksen olevan lähes samankaltainen kehittämisen este kuin koko maan pk-yritykset keskimäärin. Uudellamaalla toimivat kasvuhakuiset⁶ pk-yritykset pitävät rahoitusta lähes yhtä suurena kehittämisen esteenä kuin alueen pk-yritykset keskimäärin.

⁶ Voimakkaasti kasvuhakuiset ja mahdollisuuksien mukaan kasvamaan pyrkivät pk-yritykset yhteensä.

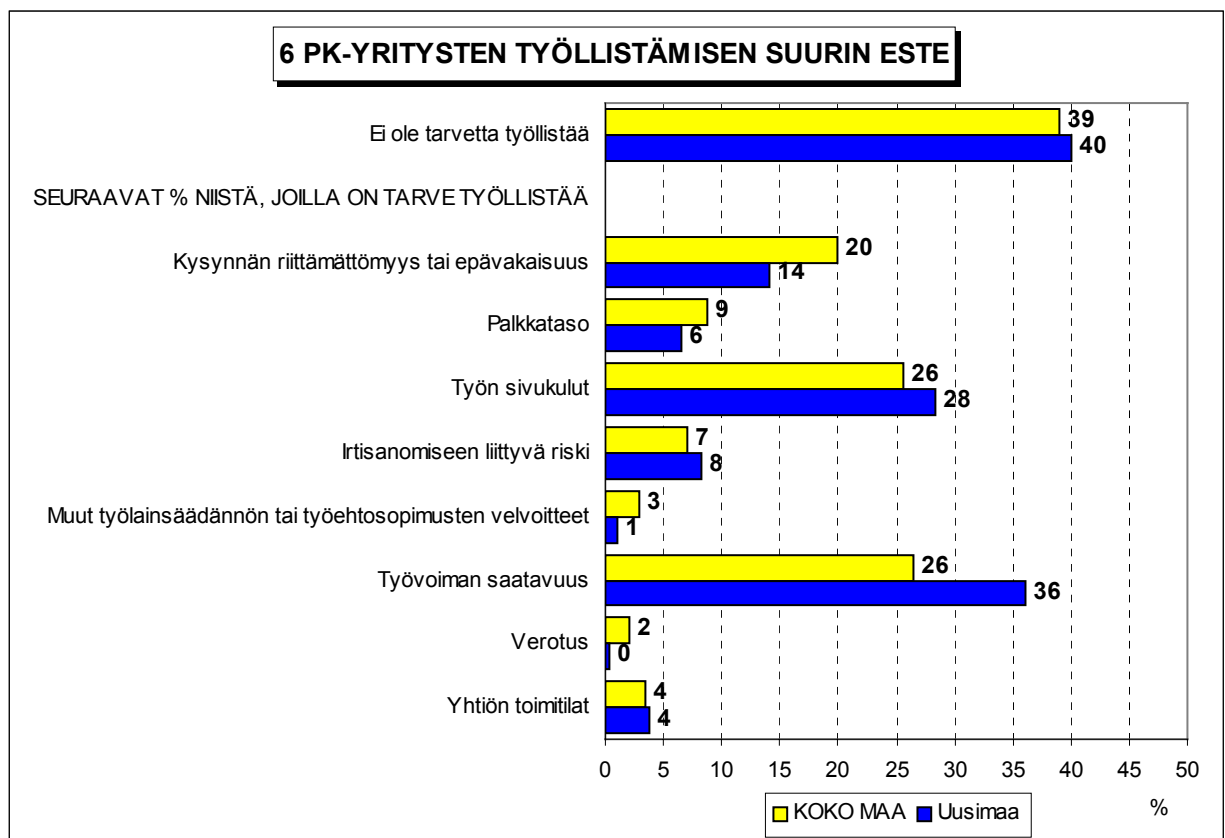
Kehittämisen esteitä ei kysytty jaksolla 2/01.

6 Pk-yritysten työllistämisen esteet

Taulukko 6: Pk-yritysten työllistämisen suurimmat esteet.

	KOKO MAA %	Uusimaa %
Ei ole tarvetta työllistää	39	40
SEURAAVAT %-OSUUDET NIISTÄ, JOILLA TARVE TYÖLLISTÄÄ		
Kysynnän riittämättömyys tai epävakaisuus	20	14
Palkkataso	9	6
Työn sivukulut	26	28
Irtisanomiseen liittyvä riski	7	8
Muut työlainsäädännön tai työehtosopimusten velvoitteet	3	1
Työvoiman saatavuus	26	36
Verotus	2	0
Yhtiön toimitilat (ahtaus/ tilanpuute)	4	4
Jokin muu	4	1

Uudenmaan pk-yrityksillä työllistämisen suurimmat esteet ovat työvoiman saatavuus ja työn sivukulut. Alueen pk-yritykset pitävät työvoiman saatavuutta suurempana työllistämisen esteenä kuin muualla maassa niiden pk-yritysten keskuudessa joilla on tarve työllistää. Kysynnän riittämättömyyttä tai epävakaisuutta pidetään muualla maassa suurempana työllistämisen esteenä kuin Uudellamaalla. Lähes kahdella viidestä koko maan ja Uudenmaan pk-yrityksestä ei ole tarvetta työllistää.

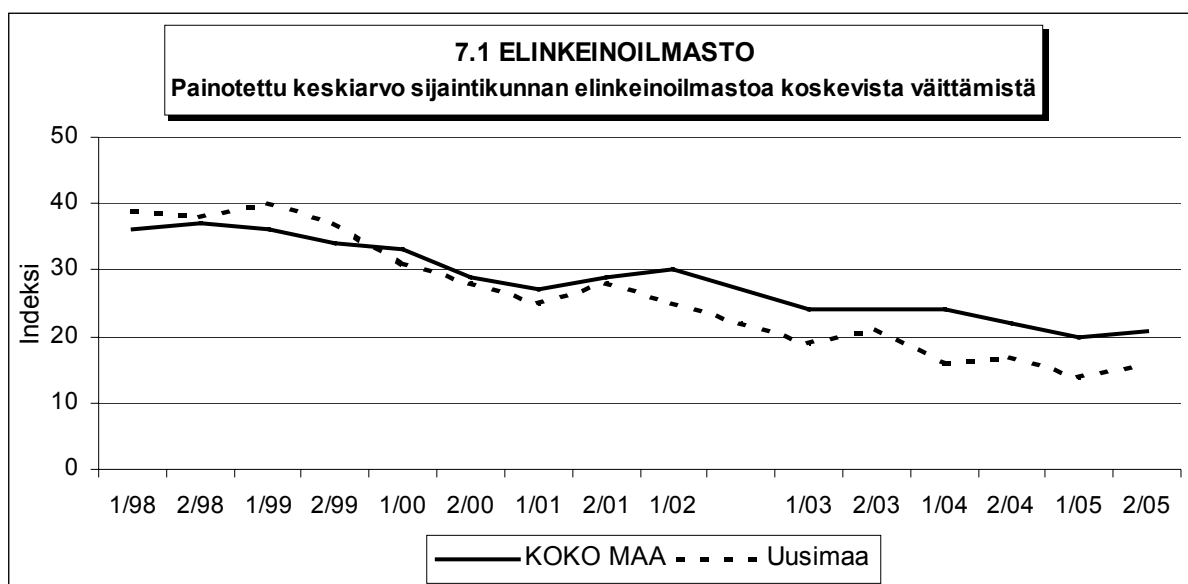

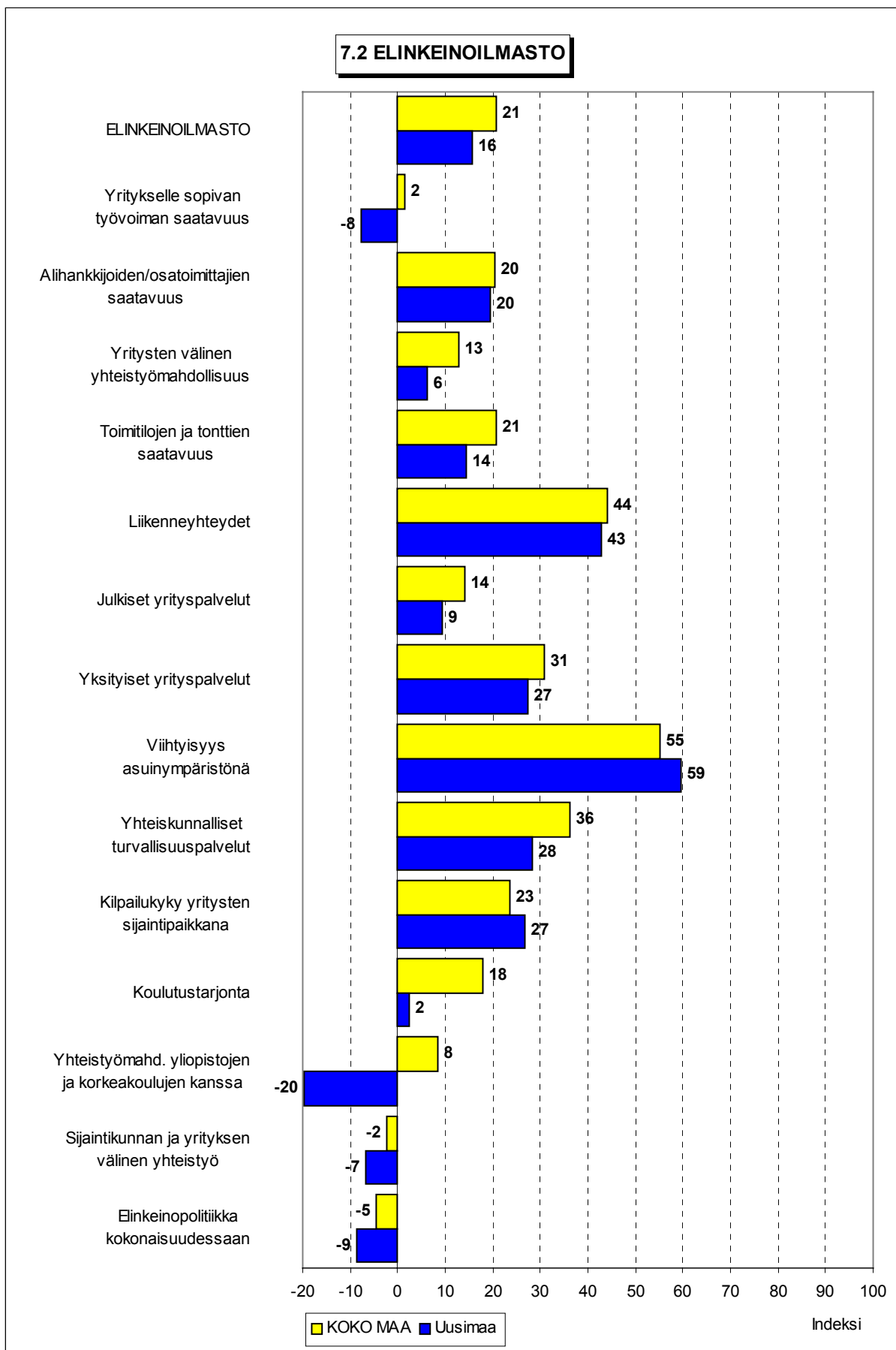
7 Elinkeinoilmasto

Taulukko 7: Pk-yritysten arviot sijaintikunnan elinkeinoilmastosta.

INDEKSIT (Erittäin huono = -100, ..., Erittäin hyvä = 100)	KOKO MAA	Uusimaa
Yritykselle sopivan työvoiman saatavuus	2	-8
Alihankkijoiden/osatoimittajien saatavuus	20	20
Yritysten välinen yhteistyömahdollisuus	13	6
Toimitilojen ja tonttien saatavuus	21	14
Liikenneyhteydet	44	43
Julkiset yrityspalvelut	14	9
Yksityiset yrityspalvelut	31	27
Viihtyisyys asuinympäristönä	55	59
Yhteiskunnalliset turvallisuuspalvelut	36	28
Kilpailukyky yritysten sijaintipaikkana	23	27
Koulutustarjonta	18	2
Yhteistyömahdollisuus yliopistojen ja korkeakoulujen kanssa	8	-20
Sijaintikunnan ja yrityksen välinen yhteistyö	-2	-7
Elinkeinopolitiikka kokonaisuudessaan	-5	-9
ELINKEINOILMASTO (Painotettu keskiarvo osatekijöiden indekseistä)	21	16

Uudellamaalla ollaan kokonaisuudessaan koko maan pk-yrityksiä tyytymättömämpiä sijaintikunnan elinkeinoilmastoon. Tyytyväisimpiä alueen pk-yritykset ovat alueen viihtyisyyteen asuinympäristönä, liikenneyhteyksiin sekä yhteiskunnallisiin turvallisuuspalveluihin. Tyytymättömämpiä ollaan yhteistyömahdollisuuksiin yliopistojen ja korkeakoulujen kanssa, elinkeinopolitiikkaan kokonaisuudessaan, sijaintikunnan ja yritysten väliseen yhteistyöhön sekä yrityselle sopivan työvoiman saatavuuteen. Uudellamaalla toimivat pk-yritykset ovat koko maan pk-yrityksiä tyytyväisempiä ainoastaan alueen viihtyisyyteen asuinympäristönä sekä alueen kilpailukykyyn yrityksen sijaintipaikkakuntana. Kokonaisuutena tyytyväisyys elinkeinoilmastoon on Uudellamaalla hieman parempi kuin keväällä 2005 ja on nyt lähes samalla tasolla kuin vuosi sitten syksyllä 2004.

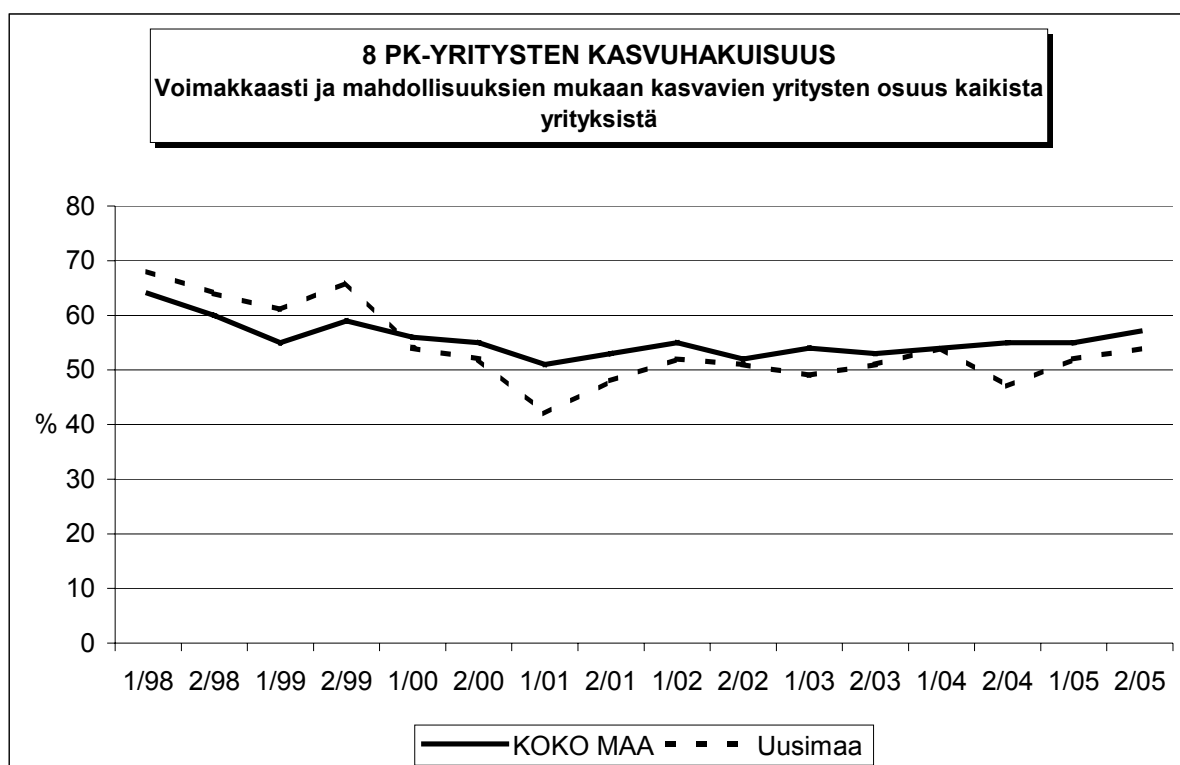
8 Pk-yritysten kasvuhakuisuus

Taulukko 8: Pk-yritysten kasvuhakuisuus.

	KOKO MAA %	Uusimaa %
Olemme voimakkaasti kasvuhakuinen	8	4
Pyrimme kasvamaan mahdollisuuksien mukaan	49	50
Pyrimme säilyttämään asemamme	28	25
Yrityksellämme ei ole kasvutavoitteita	14	21
Toiminta loppuu seuraavan vuoden aikana	1	0

Uudellamaalla on vähemmän voimakkaasti kasvuhakuisia pk-yrityksiä kuin koko maassa keskimäärin. Yksikään Uudenmaan pk-yritys ei ennakoivasti toiminnan loppumista seuraavan vuoden aikana. Tärkeimpinä kasvukeinoinaan alueen pk-yritykset pitävät uusien tuotteiden ja palvelujen kehittämistä sekä myynnin ja markkinoinnin lisäämistä kotimaassa.

Voimakkaasti tai mahdollisuuksien mukaan kasvavia pk-yrityksiä on Uudellamaalla yhteensä 54 prosenttia. Koko maassa näiden voimakkaasti tai mahdollisuuksien mukaan kasvavien pk-yritysten osuus on hieman suurempi, 57 prosenttia. Kasvuhakuisten pk-yritysten osuus on Uudellamaalla nyt hieman suurempi kuin keväällä 2005.

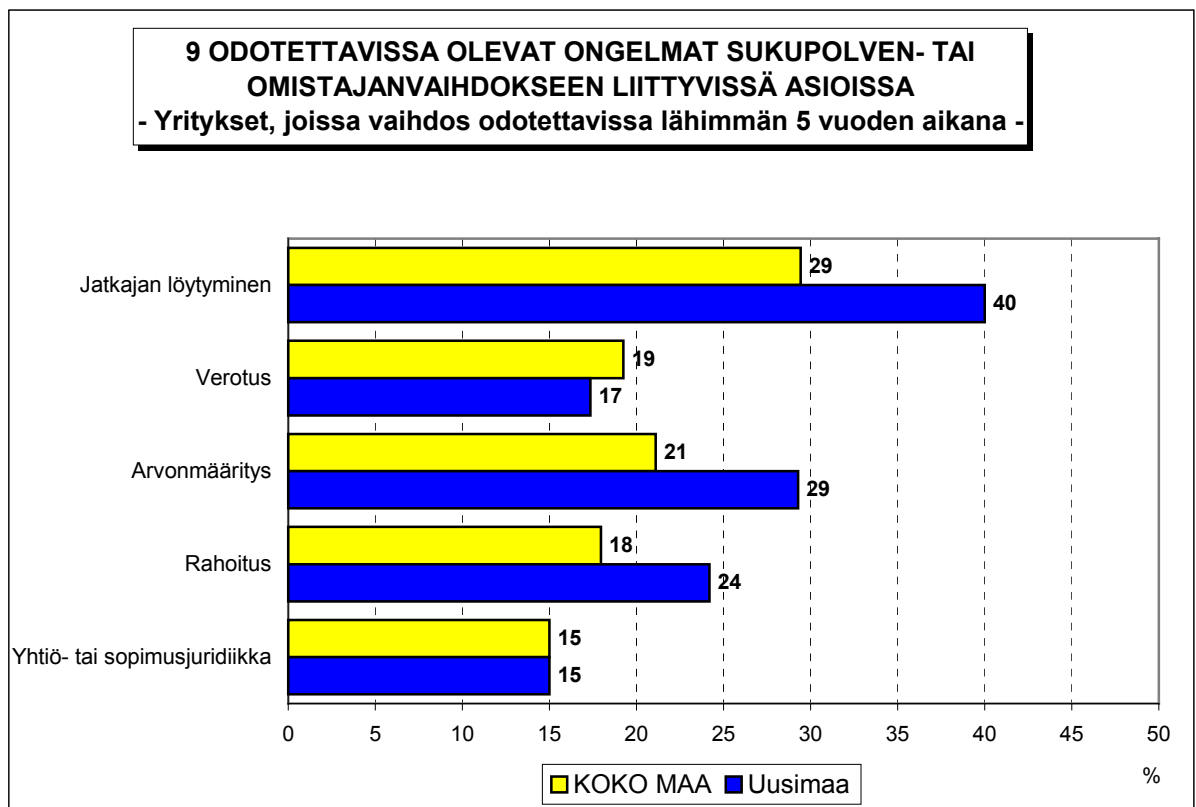
9 Sukupolven- tai omistajanvaihdokset

Taulukko 9: Sukupolven- tai omistajanvaihdokset pk-yrityksissä.

	KOKO MAA %	Uusimaa %
SUKUPOLVEN- TAI OMISTAJANVAIHDOS TAPAHTUNUT VIIMEISEN 5 VUODEN SISÄLLÄ		
Ei	84	89
Kyllä	16	11
SUKUPOLVEN- TAI OMISTAJANVAIHDOS ODOTETTAVISSA LÄHIMMÄN 5 VUODEN AIKANA		
Ei	73	72
Kyllä, 1-2 vuoden sisällä	7	4
Kyllä, 3-5 vuoden sisällä	11	14
Ei osaa sanoa	9	10

Sukupolven- tai omistajanvaihdos on tapahtunut viimeisen viiden vuoden aikana noin joka kymmenennessä Uudellamaalla toimivassa pk-yrityksessä. Koko maassa sukupolven- tai omistajanvaihdos on tapahtunut joka kuudennessa pk-yrityksessä viimeisen viiden vuoden aikana.

Uudellamaalla sukupolven- tai omistajanvaihdos on odotettavissa lähimmän viiden vuoden aikana joka kuudennessa pk-yrityksessä. Niissä alueen pk-yrityksissä, joissa sukupolven- tai omistajanvaihdos on ajankohtainen lähimmän viiden vuoden aikana, odotetaan olevan eniten ongelmia jatkajan löytämisessä, arvonmäärityksessä ja rahoituksessa.

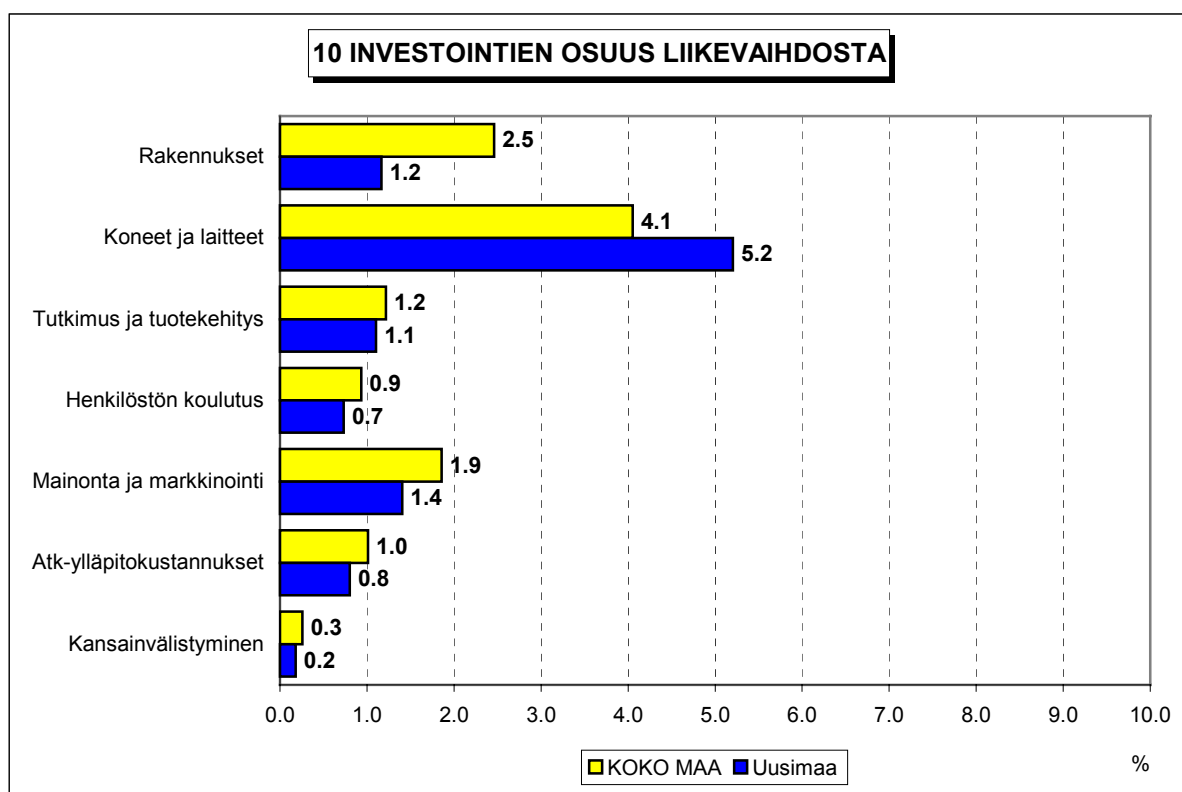

10 Pk-yritysten investoinnit

Taulukko 10: Pk-yritysten investoinnit seuraavan 12 kuukauden aikana (osuus prosenttia liikevaihdosta).

	KOKO MAA %	Uusimaa %
Rakennukset	2.5	1.2
Koneet ja laitteet	4.1	5.2
Tutkimus ja tuotekehitys	1.2	1.1
Henkilöstön koulutus	0.9	0.7
Mainonta ja markkinointi	1.9	1.4
Atk-ylläpitokustannukset	1.0	0.8
Kansainvälistyminen	0.3	0.2
YHTEENSÄ	11.9	10.6

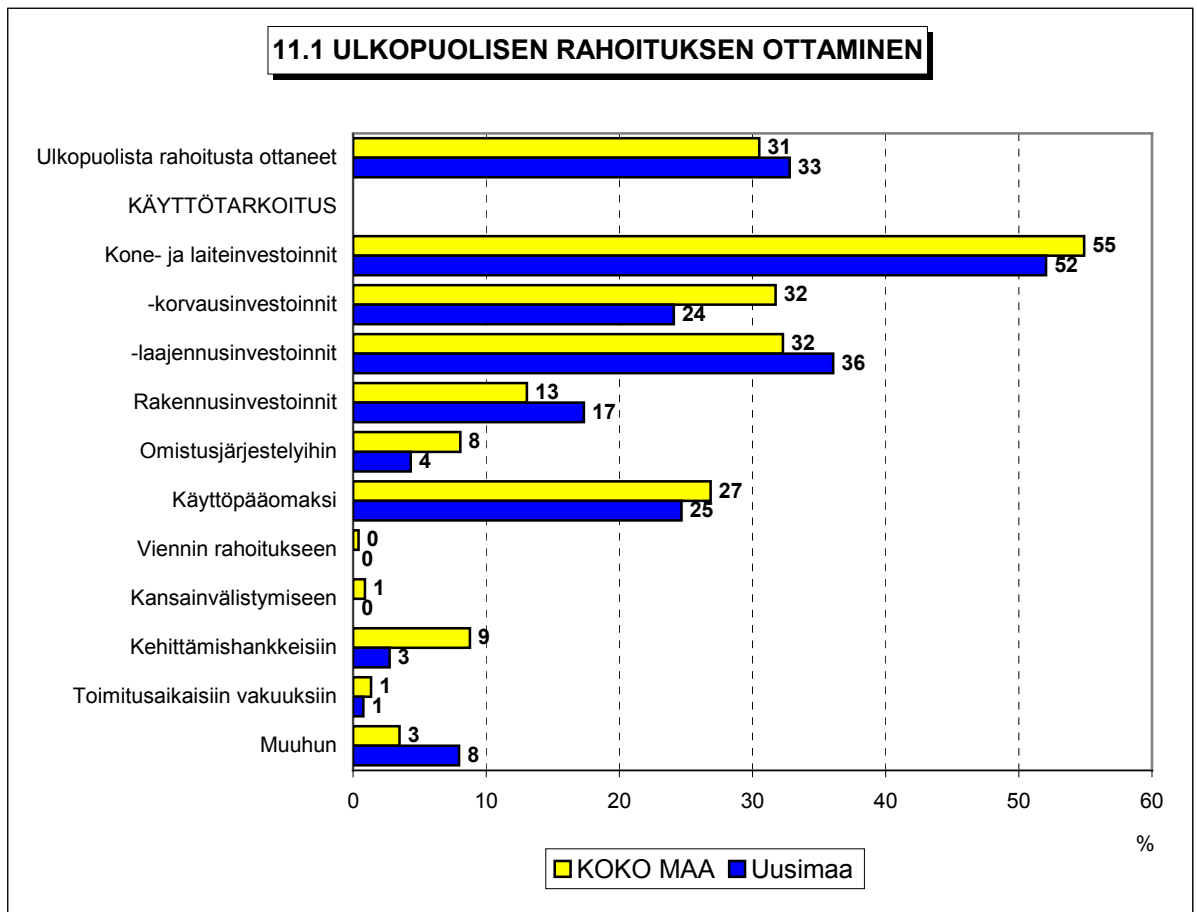
Koko maan pk-yritykset ilmoittavat investoivansa kaikkiaan 11,9 prosenttia ja Uudenmaan pk-yritykset 10,6 prosenttia liikevaihdostaan seuraavan 12 kuukauden aikana. Eniten alueen pk-yritykset aikovat investoida koneisiin ja laitteisiin, joihin Uudellamaalla toimivat pk-yritykset aikovat investoida enemmän kuin koko maassa keskimäärin. Rakennuksiin alueella sen sijaan aiotaan investoida vähemmän kuin muualla maassa.

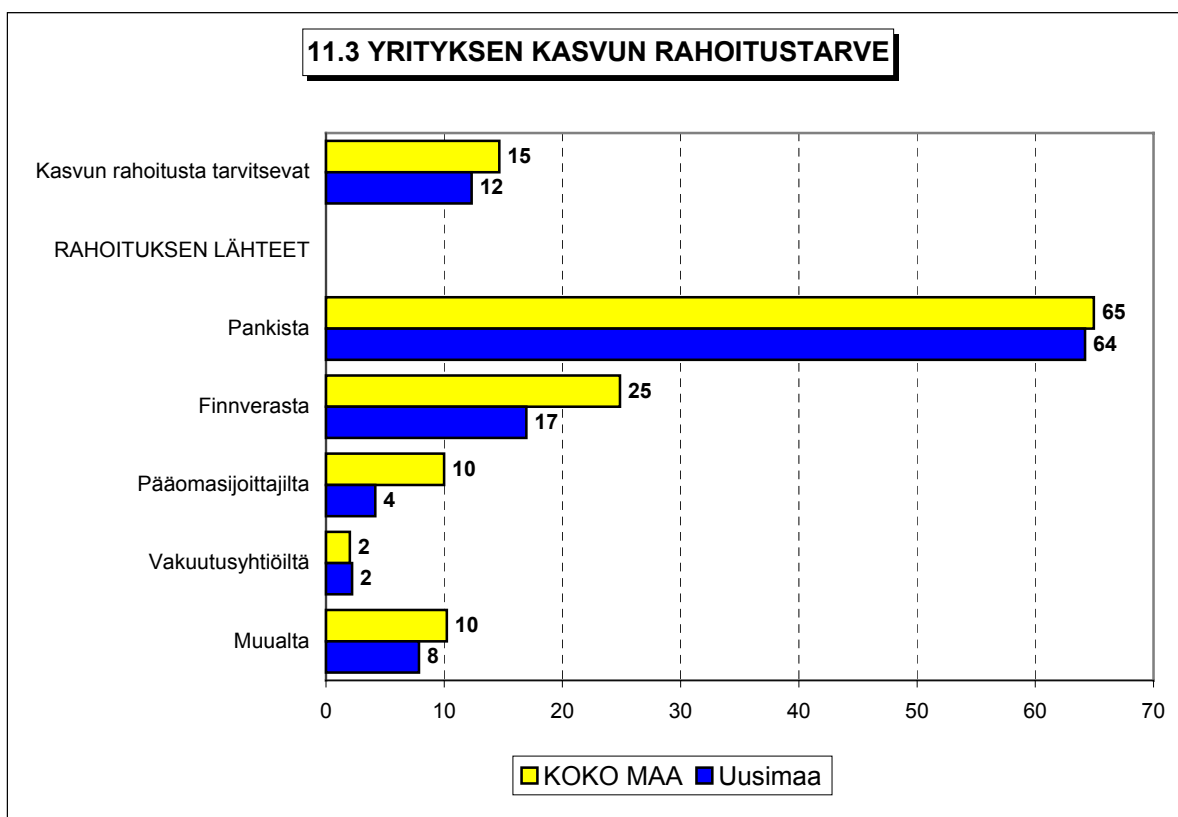
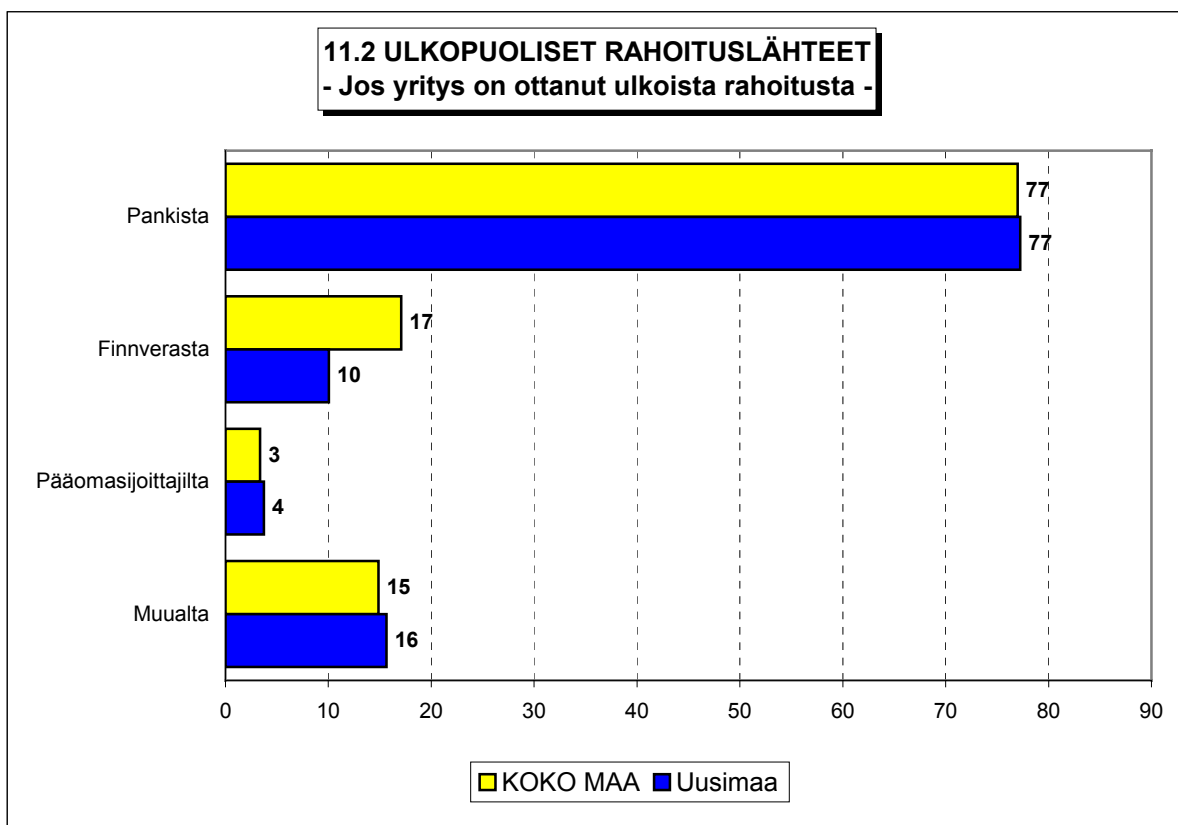

11 Pk-yritysten rahoitus

Uudellamaalla toimivista pk-yrityksistä joka kolmas on ottanut ulkopuolista rahoitusta kuluneen 12 kuukauden aikana. Koko maan pk-yrityksistä ulkopuolista rahoitusta on hankkinut lähes joka kolmas yritys. Useimmiten alueen yritykset ovat hankkineet ulkopuolista rahoitusta kone- ja laiteinvestointeihin ja käyttöpääomaksi. Alueen pk-yritykset ovat hankkineet ulkoista rahoitusta rakennusinvestointeihin enemmän kuin koko maan pk-yritykset keskimäärin. Muualla maassa ollaan sen sijaan hankittu ulkoista rahoitusta enemmän kehittämishankkeisiin. Alueen pk-yritykset ovat hankkineet ulkoisen rahoituksen useimmiten pankista (77%).

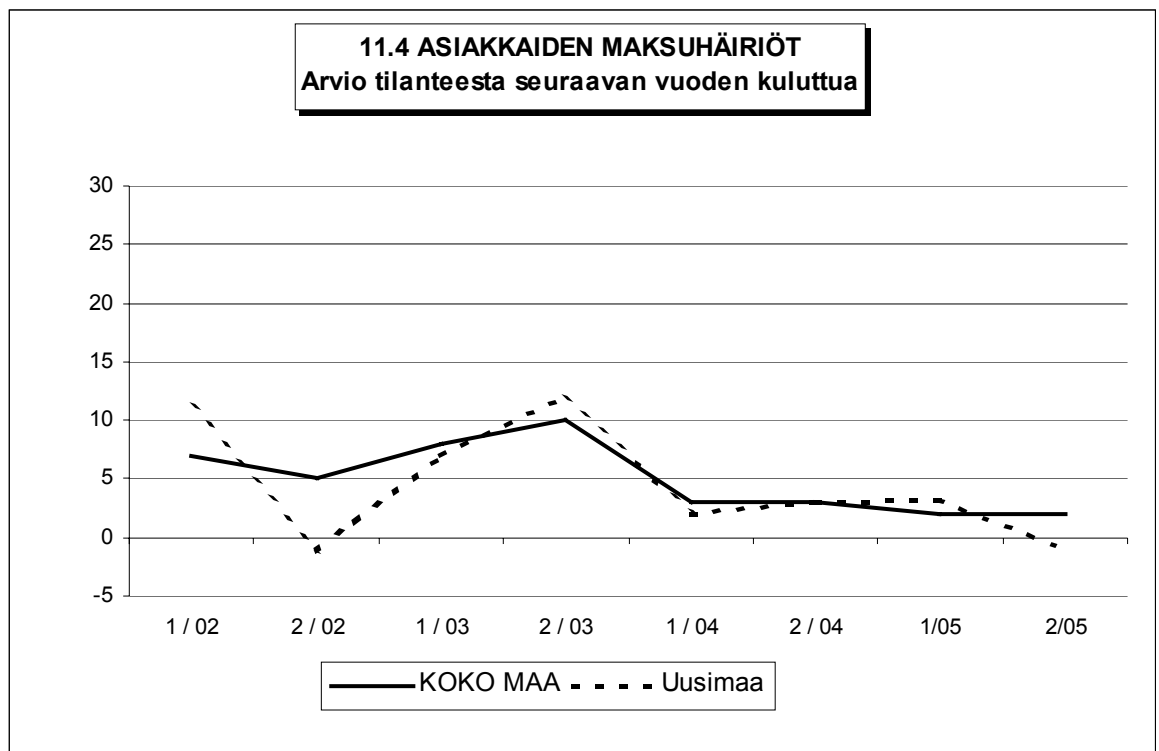
Alueella toimivista pk-yrityksistä 12 prosenttia tarvitsee ulkopuolista rahoitusta yrityksen kasvua varten. Koko maassa vastaava luku on 15 prosenttia. Kasvun rahoitusta Uudenmaan pk-yritykset aikovat hankkia muun muassa pankista (64 %) ja Finnverasta (17 %). Kasvua varten ulkopuolisen rahoituksen hankkimista suunnittelevista pk-yrityksistä hankaluuksia tai vaikeuksia rahoituksen järjestämisessä odottaa kuudes alueella ja koko maassa toimiva pk-yritys.

Taulukko 11: Hankaluudet ulkopuolisen rahoituksen järjestämisessä

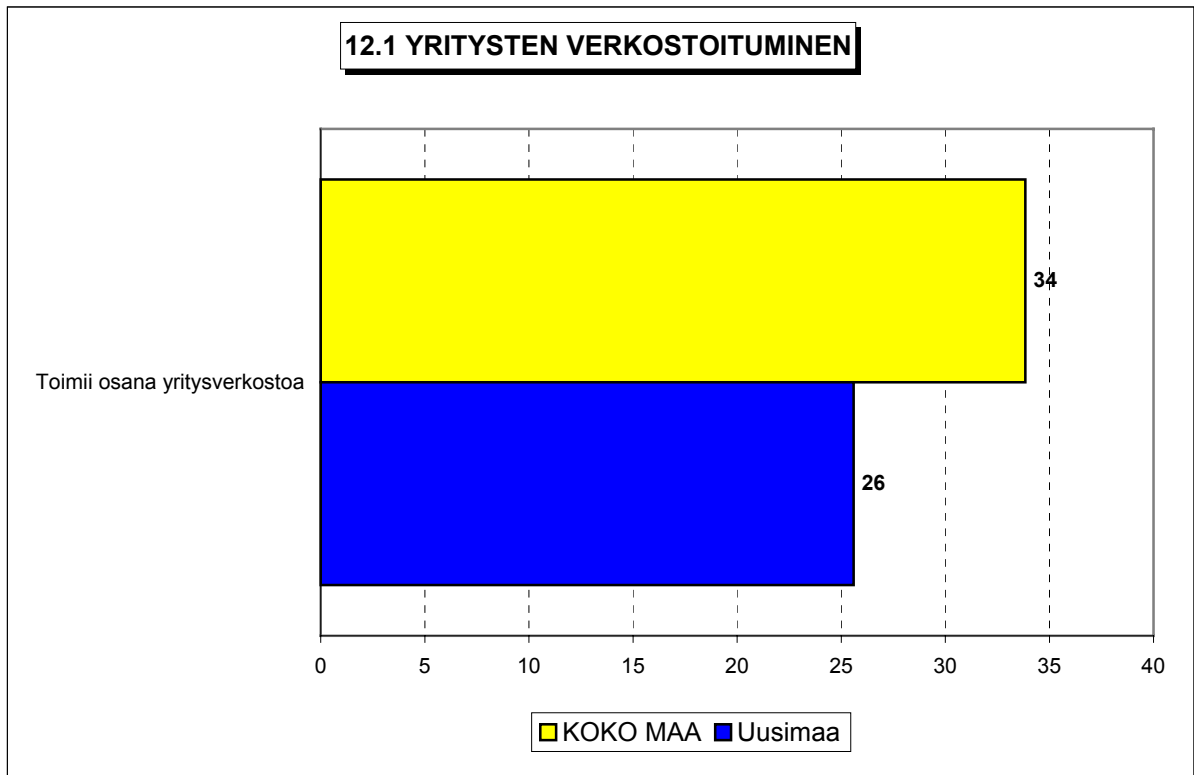
%-osuudet yrityksistä, joiden kasvu tarvitsee ulkopuolista rahoitusta	KOKO MAA %	Uusimaa %
TULEEKO RAHOITUKSEN JÄRJESTÄMISESSÄ HANKALUUKSIA TAI VAIKEUKSIA		
Ei	74	74
Kyllä	18	18
Ei osaa sanoa	8	8

12 Pk-yritysten verkostoituminen

Uudenmaan pk-yrityksistä noin joka neljäs toimii osana yritysverkostoa tai muuta tiivistä yhteenliittymää tai ketjua.

PÄÄKONTTORIT

HELSINKI

Eteläesplanadi 8 • PL 1010, 00101 Helsinki
Faksi 020 460 7220

KUOPIO

Haapaniemenkatu 40 • PL 1127, 70111 Kuopio
Faksi 020 460 3240

Finnvera Oyj • valtakunnallinen vaihde: 020 460 11
www.finnvera.fi

ALUEKONTTORIT

HELSINKI (PÄÄKAUPUNKISEUTU)

Eteläesplanadi 8 • PL 249, 00101 Helsinki
Faksi 020 460 3401

UUSIMAA

Eteläesplanadi 8 • PL 1010, 00101 Helsinki
Faksi 020 460 7110

JOENSUU

Torikatu 9 A, 80100 Joensuu
Faksi 020 460 2163

JYVÄSKYLÄ

Sepänkatu 4, 40100 Jyväskylä
Faksi 020 460 2299

KAJAANI

Kauppakatu 1, 87100 Kajaani
Faksi 020 460 3899

KUOPIO

Haapaniemenkatu 40 • PL 1127, 70111 Kuopio
Faksi 020 460 3330

LAHTI

Laiturikatu 2, 15140 Lahti
Faksi 020 460 2249

LAPPEENRANTA

Snellmaninkatu 10, 53100 Lappeenranta
Faksi 020 460 2149

MIKKELI

Linnankatu 5, 50100 Mikkeli
Faksi 020 460 3690

OULU

Asemakatu 37, 90100 Oulu
Faksi 020 460 3944

PORI

Valtakatu 6, 28100 Pori
Faksi 020 460 2349

ROVANIEMI

Maakuntakatu 10 • PL 8151, 96101 Rovaniemi
Faksi 020 460 2099

SEINÄJOKI

Kauppatori 1 - 3, 60100 Seinäjoki
Faksi 020 460 2399

TAMPERE

Hämeenkatu 9 • PL 559, 33101 Tampere
Faksi 020 460 3711

TURKU

Eerikinkatu 2, 20100 Turku
Faksi 020 460 3649

VAASA

Pitkäkatu 55, 65100 Vaasa
Faksi 020 460 3849

EDUSTUSTOT ULKOMAILLA

Pietari

Käyntiosoite
Petrogradskaya nab. 18 A,
City-Centre, toimisto 419/Finpro
RUS-197046 St. Petersburg, Russia

Postiosoite

PL 95, 53501 Lappeenranta
Puhelin +7 812 332 0830
Faksi +7 812 332 0831

Kaisaniemenkatu 13 A • PL 999, 00101 Helsinki
p. (09) 229 221, f. (09) 2292 2999
www.yrittajat.fi

ETELÄ-KARJALAN YRITTÄJÄT RY
Snellmaninkatu 10, 53100 Lappeenranta
p. (05) 610 0200, f. (05) 610 0220
www.yrittajat.fi/etelakarjala

ETELÄ-POHJANMAAN YRITTÄJÄT RY
Alvar Aallon katu 31, 60100 Seinäjoki
p. (06) 420 5000, f. (06) 420 5001
www.yrittajat.fi/etelapohjanmaa

ETELÄ-SAVON YRITTÄJÄT RY
Linnankatu 5 • PL 204, 50101 Mikkeli
p. (015) 151 684, f. (015) 760 0950
www.yrittajat.fi/etelasavo

HELSINGIN YRITTÄJÄT
Kaisaniemenkatu 13 A • PL 999, 00101 Helsinki
p. (09) 2292 2984, f. (09) 622 3385
www.yrittajat.fi/helsinki

HÄMEEN YRITTÄJÄT RY
Sibeliuksenkatu 11 A, 13100 Hämeenlinna
p. (03) 682 1153, f. (03) 682 1561
www.yrittajat.fi/hame

KAINUUN YRITTÄJÄT RY
Kauppakatu 26 A, 87100 Kajaani
p. (08) 613 0931, f. (08) 613 0934
www.yrittajat.fi/kainuu

KESKI-POHJANMAAN YRITTÄJÄT RY
Ristirannankatu 1, 67100 Kokkola
p. (06) 831 5292, f. (06) 822 3760
www.yrittajat.fi/keskipohjanmaa

KESKI-SUOMEN YRITTÄJÄT RY
Sepänkatu 4, 40100 Jyväskylä
p. (014) 643 922, f. (014) 643 944
www.yrittajat.fi/keskisuomi

KYMEN YRITTÄJÄT RY
Käsityöläiskatu 4, 45100 Kouvola
p. (05) 535 4313, f. (05) 535 4315
www.yrittajat.fi/kymi

LAPIN YRITTÄJÄT RY
Maakuntakatu 16, 96200 Rovaniemi
p. (016) 420 0600, f. (016) 420 0630
www.yrittajat.fi/lappi

LÄNSIPOHJAN YRITTÄJÄT RY
Valtakatu 5, 94100 Kemi
p. (016) 221 701, f. (016) 221 713
www.yrittajat.fi/lansipohja

PIRKANMAAN YRITTÄJÄT RY
Kehräsaari B-rappu • PL 7, 33201 Tampere
p. (03) 251 6500, f. (03) 251 6516
www.yrittajat.fi/pirkanmaa

POHJOIS-KARJALAN YRITTÄJÄT RY
Kauppakatu 17 B, 80100 Joensuu
p. (013) 221 311, f. (013) 127 678
www.yrittajat.fi/pohjoiskarjala

POHJOIS-POHJANMAAN YRITTÄJÄT RY
Uusikatu 64 A 2. krs., 90100 Oulu
p. (08) 311 4677, f. (08) 371 227
www.ppy.net

PÄIJÄT-HÄMEEN YRITTÄJÄT RY
Rautatienkatu 20 B 4, 15110 Lahti
p. (03) 782 9866, f. (03) 782 1718
www.yrittajat.fi/paijathame

PÄÄKAUPUNKISEUDUN YRITTÄJÄT RY
Tapiolan keskustorni 8. krs, 02100 Espoo
p. (09) 455 4525, f. (09) 467 655
www.espoonyrittajat.fi, www.yrittajat.fi/vantaa
www.kauniaistenyrittajat.fi

RANNIKKO-POHJANMAAN YRITTÄJÄT RY -
KUST-ÖSTERBOTTENS FÖRETAGARE RF
Hietasaarenkatu 6, 65100 Vaasa
p. (06) 356 0800, f. (06) 356 0815
www.yrittajat.fi/rannikkopohjanmaa

SATAKUNNAN YRITTÄJÄT RY
Isolinnankatu 24 • PL 45, 28101 Pori
p. (02) 634 9900, f. (02) 634 9901
www.yrittajat.fi/satakunta

SAVON YRITTÄJÄT RY
Haapaniemenkatu 40, 70110 Kuopio
p. (017) 368 0500, f. (017) 368 0506
www.yrittajat.fi/savo

UUDENMAAN YRITTÄJÄT - NYLANDS FÖRETAGARE RY
Kaisaniemenkatu 13 A • PL 999, 00101 Helsinki
p. (09) 2292 2982, f. (09) 622 3381
www.yrittajat.fi/uusimaa

VARSINAIS-SUOMEN YRITTÄJÄT RY
Brahenkatu 20, 20100 Turku
p. (02) 275 7100, f. (02) 232 8272
www.yrittajat.fi/varsinaissuomi

 Uudenmaan Yrittäjät
- *Nylands Företagare*

Kaisaniemenkatu 13 A
PL 999, 00101 Helsinki
Puhelin (09) 2292 2982
Faksi (09) 622 3381
www.yrittajat.fi/uusimaa

 Suomen Yrittäjät

Kaisaniemenkatu 13 A
PL 999, 00101 Helsinki
Puhelin (09) 229 221
Faksi (09) 229 229 99
toimisto@yrittajat.fi
www.yrittajat.fi

 FINNVERA

Uusimaa
Eteläesplanadi 8
PL 1010, 00101 Helsinki
Faksi 020 460 7110

Finnvera Oyj
Valtakunnallinen vaihde: 020 460 11
www.finnvera.fi
Helsinki

Eteläesplanadi 8
PL 1010, 00101 Helsinki
Faksi 020 460 7220

Kuopio
Haapaniemenkatu 40
PL 1127, 70111 Kuopio
Faksi 020 460 3240